

På vores tur rundt i det nordirske er destinationen for dagens køretur den lille havneby Burtonport i det nordvestligste hjørne af republikken Irland. Donegal, som er navnet på distriktet, er udkants-Irland for

alle pengene. Som sædvanlig lægger vi ikke mærke til grænsen, da vi kører ud af Nordirland og ind i Eire, men sådan bliver det ikke ved med at være, hvis resultatet af Boris Johnsons politik bliver, at man bliver nødt til at lave en fysisk grænse mellem de to broderlande. Vi holder en sandwichpause i det strålende solskin med udsigt ud over en langstrakt sø, grønne bakker og en farlig masse får.

Musik i weekenden

I the middle of nowhere ligger en pub, der reklamerer med musik i weekenden. Jeg spørger en mand hvordan det kan være, at der ligger en pub her i ødemarken, men han er ikke lokal. Manden roser mig for mit gode engelske og tilføjer, at han jo ikke engang taler sit eget sprog (gælisk) længere. Det er for længst blevet fortrængt af engelsk

Donegal - en beretning fra udkants-Irland om tørv, får, gælisk sprog og traditionel musik

◉ Glenveagh Nationalpark. Fårene og den asfalterede vej, er det eneste der minder én om, at der har været mennesker her før os, - end ikke en overbevokset ruin møder man i dette område.

på hele øen, på nær nogle få enklaver længst ude mod vest, som vi netop er på vej til. Tankvækkende, men sikkert ikke tilfældigt, at det er det første, der falder ham ind.

I et gigantisk Tesco-supermarked i Let-terkenny køber vi ind til de næste 4-5 dage, så vi knapt nok selv kan være i Opel'en, der i forvejen er fyldt til bristepunktet. Jo nærmere vi kommer Atlanterhavet, jo smallere og mere slingrede bliver vejene.

Lyset er fantastisk

Huset ligger på et plateau med udsigt til nogle øer og delvist åbent hav og er malet i gult og hvidt og med store vinduer. Lyset er fantastisk. En stor vindmølle står 100 meter væk og virker først lidt truende, men man vænner sig efterhånden til den. Den er, sjovt nok, ikke med på billederne fra Airbnb.

Fra det store vindue i stuen kan man se to meget små færges der sejler i pendulfart ud til øen Arranmore. De lægger fra, kun et par stenkast fra hvor vi bor, i Burtonports lille naturhavn. På følgende dags udflugt lander vi bogstaveligt talt ved Donegal lufthavn.

Den skulle være udnævnt til den lufthavn i verden med den smukkeste beliggenhed. Stranden er flad og

kedelig, og vi ser ingen andre mennesker. Forbavsende mange fly starter og lander. Den rigtige strand ligger tilsyneladende på den modsatte side af startbanen.

Her blandt klipper i en lille hyggelig vig er mange familier på picnic. Bades der, foregår det i våddragter. Vandet her ved kysten sniger sig aldrig over 16 grader. Mine to børn gør et forsøg alligevel, men det er overstået på under et minut. Noget badeparadis bliver det aldrig. Børnene er af den mening, at udflugten for i dag er slut, så vi voksne tager til den nærmeste by Dungloe, som er på størrelse med Ry og går på sightseeing.

Jeg nærstuderer nogle opslag med »turf« (tørv) ved den lokale købmand. Udbyderne af dette enestående produkt mener alle, at netop deres tørv er af den ypperste kvalitet. Man ser de sorte blokke ligge til tørre (!) overalt i landskabet.

Et øjeblik efter kommer en traktor drønende gennem landsbyen fyldt til randen med det sorte guld. Jeg standser en tilfældig mand og spørger ind til det. Jo, man bruger det rigtig nok til at opvarme husene med.

Hummerrestauranten

Burtonport huser en kendt hummerrestaurant. Man er ikke i tvivl om hvor den ligger, for på facaden er påmonteret en rødmalet, overdimensioneret hummer på størrelse med en delfin. Børnene har aldrig smagt hummer, så det kunne være netop her. Den økonomiske familiefar nævner, at man også kan købe dem af fiskerne. Der hænger et opslag med telefonnum

mer ved havnen, men det slår ikke rigtig an, fornemmer jeg. I nationalparken Glenveagh føler man sig virkelig alene i verden. Ingen planter over 20 centimeters højde. End ikke ruinerede stenhuse, - kun de lave bløde bjerge med sten i varierende størrelse.

Her midt i det ødeste øde ligger Glenveagh-søen med tilhørende slot, som blev bygget i 1867-73 og har haft diverse amerikanske ejere. Det er altså hverken særligt gammelt eller stort, men måske i mangel af bedre, den største attraktion i Donegal.

På tilbageturen kører vi gennem et område, der er endnu mere øde. Et par steder er der led ved den kun to meter brede vej, som kan lukkes, så fårene ikke løber for langt væk.

15 musikere på rad og række

Foran den nedlagte kirke i Dungloe har vi bemærket en sandwich med reklame for »Traditional session« på onsdage kl. 8.30. Alle musikere er velkomne. Vi lægger 5 euro i donation i en kirkebøsse midt for indgangen. Langs lokalets bagvæg sidder 15 musikere i to rækker med mandoliner, violiner, fløjter og en enkelt harmonika. De er fra 7-8 årsalderen til +70.

Publikum, som alle er lokale, er vel 30-35 stykker som fylder resten af lokalet. De deltagere, for en stor del selv i underholdningen. En 12-årig pige danser en stepdanc medens musikken spiller til. To meget unge børn giver et nummer på mandolin/fløjte, så man kommer til at fælde en tåre. De høster fortjent et kolossalt bifald. To kvinder synger en sang på gælisk og publikum synger med på omkvædet, sådan nogenlunde.

Min sidemand fortæller at dette

foregår hver onsdag i sommerhalvåret og at folk naturligvis også over sig hos hinanden ind i mellem. Jeg fortæller, at vi er misundelige på den stærke musikkultur, de har, og hvordan folk tilsyneladende kan synge med på et utal af sange.

En iøjnefaldende ruin ved byens indgang er den engelske toldbygning fra starten af 1900-tallet hvor alle vare, der ankom med skib, blev fortoldt af den engelske kolonimagt. En folketælling fra tiden omkring »Den store sult« (1845-1852) viser, at op mod 60 procent af landbefolkningen i Irland levede i mudderhytter bestående af et enkelt rum uden vinduer. Var man heldige at eje et svin, sov det også indenfor hos familien.

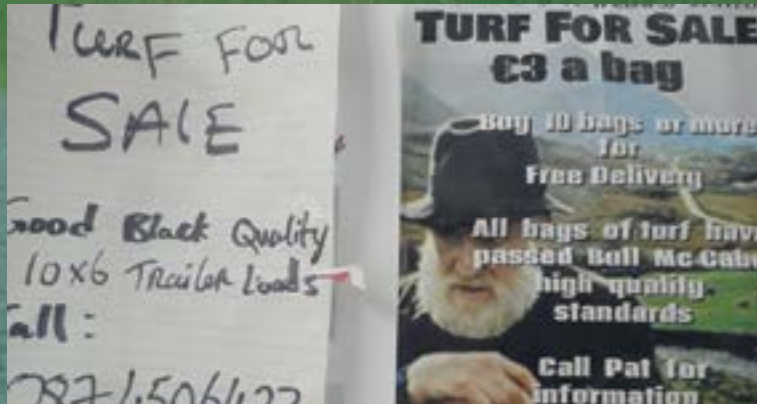
En optælling fra eksempelvis Tullahobagly i Donegal viser, at hele regionens befolkning på omkring 9000 indbyggere tilsammen ejede 10 senge, 93 stole og 243 skamler. Samtidig blev fødevarer eksporteret til England i stor stil. Intet under at det gik så grueligt galt, da kartoffelhøsten slog fejl flere år i træk fra 1845. På det tidspunkt beboedes Irland af anslået 8,1 millioner mennesker. I dag er tallet 4,7 millioner.

Øen Arranmore

Midt i den lille havneby ligger et billetkontor. Vi kan komme af sted til øen Arranmore for 40 euro hele familien. Mystisk! Prisen på nettet er 60 euro. Det viser sig at to selskaber ligger i hård konkurrence om kunderne og

◉ Det er altid med en vis ærefrygt, at man lader sine børn bevæge sig rundt et sted med 160 meter lodret ned og med kraftige vindstød. Billedet er fra Arranmore fyrtårn som kan lejes relativt billigt gennem Airbnb.

◉ Tørv til salg af den gode sorte kvalitet. To opslag fra den lokale købmand.

benytter sig af alle kneb, såsom at have placeret et kontor med et overdimensioneret skilt her 100 meter, før man er nede på havnen. Vi skal med den røde færge.

Bilen skal bakkes ombord ad en rampe med 20 cm. plads til begge sider. Det lader jeg en af sømændene om. Færgen har plads til tre fem køretøjer. Vi fremviser lappen med nogle håndskrevne ulæselige kruseduller. Den er godkendt.

Hyggelig 20 minutters sejlur forbi skær og ruinerede bygninger. En utrolig smal og stejl vej fører os de fem km op i øens modsatte ende. Der er får på vejen og overalt.

Det frådende Atlanterhav

Vejen slutter ved et hegn og 100 meter fra et fyrtårn med tilhørende bygninger. »Private« står der på lågen. Vi kravler over og står nu foran en afgrund og stirrer 160 meter ned i det frådende Atlanterhav, der slår ind mod foden af klipperne.

Det blæser kraftigt, så vi beordrer børnene til at mave sig frem, for at få et kig ud over kanten. Det er noget skræmmende og samtidig dragende ved sådan et sted. På vej tilbage til havnen er de smalle veje overfyldt med 16-årige piger og drenge. På øens lille posthus spørger jeg en tilfældig mand, hvad det handler om. Han forklarer, at det er unge fra hele Irland, der er

◉ Sommerhuset med den næsten perfekte (bortset fra vindmøllen) beliggenhed og med en skøn udsigt både til Arranmore Island og til Atlanterhavet.

◉ Vi passerer færgen fra det konkurrerende blå rederi på vej tilbage til Burtonport fra Arranmore Island. Vejret er frisk og lidt regnfuldt, men det er jo ikke for at holde solferie, at man besøger Irland.